

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету початкового навчання**

16 травня 2023 року

**Харків
2023**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Артьомова Інна Виховний потенціал засобів української календарної обрядовості	8
Батура Юлія Дидактичні ігри як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів	9
Вінникова Аліна Медіатехнології в початковій школі як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів	10
Гладченко Валерія Особливості «Я-концепції» молодшого школяра	11
Гончарова Олеся Особливості виховання єдиної дитини у сім'ї	12
Дранник Світлана Питання співробітництва молодших школярів: психолого-педагогічний аспект	13
Ємельченко Анастасія Ознайомлення учнів початкової школи з природою рідного краю у процесі позакласної роботи	14
Карпінська Карина Виховні традиції українського козацтва як засіб формування патріотичних почуттів учнів молодшого шкільного віку	15
Коновал Єлизавета Використання ігрових технологій для формування екологічної компетентності молодших школярів	16
Левацька Анастасія Особливості адаптації першокласників до навчання у школі	17
Любченко Світлана Аплікація як засіб розвитку творчої активності молодших школярів	18
Мулюкова Юлія Екологічне виховання учнів молодшого шкільного віку із застосуванням екологічних тренінгів	19
Мусієнко Катерина Інноваційні підходи до формування громадянської компетентності молодших школярів	20
Ніколайчук Анастасія Вплив дидактичних ігор на розвитку пізнавального інтересу молодших школярів	21
Нечитайло Яна Формування культури академічної доброчесності молодших школярів в умовах дистанційного навчання	22
Пономарьова Надія Розвиток комунікативних умінь учнів у процесі освітнього проєктування	23
Пшеченко Марія Формування загальнолюдських цінностей у молодших школярів у процесі навчання	24
Пукшин Інна Формування національної самосвідомості дітей молодшого шкільного віку у сім'ї	25
Ревуцька Анастасія Освітнє середовище як умова формування проєктної культури молодшого школяра	26
Резнік Вікторія Формування здорового способу життя молодших школярів у процесі навчання	27
Рохмаїл Аліна Формування толерантності молодших школярів в освітньому процесі початкової школи	28
Семененко Віра Вплив булінгу на психологічний стан учнів початкової школи	29
Скурідіна Уляна Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів засобами мистецтва	30

Особливості виховання єдиної дитини у сім'ї

Гончарова Олеся

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С. О. Лавренко

Серед різних соціальних факторів, що впливають на становлення особистості, найважливішим є сім'я. У сім'ї формується особистість не тільки дитини, але і її батьків. У житті кожної людини батьки відіграють велику і відповідальну роль. Вони дають дитині нові зразки поведінки, з їх допомогою вона пізнає навколишній світ, їх дитина наслідує у всіх своїх діях.

Особливості родинного виховання досліджували Н. Боритко, А. Биков, О. Вишневський, Н. Голованова, О. Захаренко, Л. Канішевська, Т. Кравченко, В. Постовий, І. Сопівник, М. Стельмахович, Г. Фінчук, Н. Щуркова та ін.

У суспільстві існує дві найбільш розповсюджені точки зору на виховання єдиної дитини у сім'ї: 1) єдина дитина виявляється більш емоційно стійкою, ніж інші діти, тому, що не знає хвилювань, пов'язаних із суперництвом братів або сестер, 2) єдиній дитині доводиться долати більше труднощів, ніж звичайно, щоб придбати психічну рівновагу, тому що їй не дістає брата чи сестри.

Безперечно, батьки, що мають єдину дитину, зазвичай приділяють їй надмірну увагу. Вони надто піклуються про неї тільки тому, що вона у них одна. Єдина дитина дуже скоро стає центром родини. Турботи батька і матері, зосереджені на цій дитині, зазвичай перевищують корисну норму. Батьківська любов в такому випадку відрізняється нервозністю. Мало хто здатен спокійно, зі знанням справи обходитись з первістком так, як ми тримаємося потім з наступними дітьми. Головною причиною тут є недосвідченість батьків.

Окремі перешкоди психічному розвитку дітей створюють «тепличні умови» виховання. У результаті надмірної поблажливості, якою ми оточуємо дитини, вона неодмінно зіткнеться з серйозними труднощами і розчаруванням, коли опиниться за межами домашнього кола, оскільки і від інших людей буде очікувати уваги, до якого звикла у батьків. З цієї ж причини вона занадто серйозно стане відноситися і до самої себе.

Для розвитку психіки кожна дитина вимагає простору, в якому вона могла би вільно пересуватися. Дитині потрібна внутрішня і зовнішня свобода, вільний діалог з навколишнім світом, щоб її не підтримувала постійно рука батьків. Єдиній дитині часто відмовлено у такому просторі. Усвідомлено чи ні, їй нав'язують роль зразкової дитини. Вона повинна особливо чемно вітатися, особливо виразно читати вірші, виділятися серед інших дітей.

Отже, сім'я має виняткове значення для формування особистості дитини. Надмірна увага батьків, «тепличні умови» виховання, наявність у дитини власної свободи та можливість її діалогу з оточуючим є одними з ключових аспектів нормального розвитку єдиної дитини у сім'ї. Законом для кожної сім'ї, де росте одна дитина, повинні бути слова «ніякої винятковості».